

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/176/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7923203623
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7923203623.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov JUDr. Petra Tutka a JUDr. Jany Dudíkovej v spore žalobcu A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E., D. XXX/XX, proti žalovanému F. C., nar. X.X.XXXX, bytom G., H. XXX, zastúpenému JUDr. Ľubošom Kizivatom, advokátom, I., J. K. XXXX/XXX, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a o námietke zaujatosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu 17C/66/2023-117 z 15.11.2023 Okresného súdu Trebišov

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výrokoch I. a II. o zamietnutí návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia a o trovách prvoinštančného konania.

M e n í uznesenie vo výroku o trovách odvolacieho konania tak, že žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Sudkyňa Okresného súdu Trebišov JUDr. Renata Ďurková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 17C/66/2023.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením 17C/66/2023 z 5.10.2023 konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca voči žalovanému domáha, aby súd žalovanému uložil povinnosť nevstupovať do rodinného domu súp. č. XXX, postavený na pozemku parcely reg. „C“, par. č. XXXX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 249 m², parcela č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria o výmere 231 m², parc. č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria o výmere 216 m², na pozemok registra „C“ parc. č. XXXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 367 m², a na parc. č. XXXX, druh pozemku záhrada o výmere 457 m² nachádzajúci sa na ul. D. D. D. E., zapísaný na LV č. XXXX, kat. úz. D. E., obec D. E., L. I., vedenom Okresným úradom Michalovce, katastrálny odbor, zastavil a tiež konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca voči žalovanému domáha, aby súd uložil žalovanému povinnosť nepribližovať sa k osobe JUDr. Attila Ilko, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX D. E. na vzdialenosť menšiu ako 30 metrov s výnimkou priestorov súdu, zastavil a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal z návrhu žalobcu, ktorým tento žiadal nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e/ a h/ CSP, ktorým by žalovanému bola uložená povinnosť nevstupovať do rodinného domu súp. č. 587 s príslušenstvom, zapísaného na LV č. XXXX v kat. úz. D. E. a tiež povinnosť nepribližovať sa k žalobcovi na vzdialenosť menšiu ako 30 m, čo odôvodnil tým, že žalovaný vo viacerých prípadoch napr. 3.8.2023, 14.9.2023, 15.9.2023, 16.9.2023, 18.9.2023 či 19.9.2023 úmyselne porušoval jeho právo na ochranu obydlia, právo na súkromie a rodinný život, keď protiprávne vstupoval do ním užívaného domu, vyvrtával zámky na vchodových dverách, preskakoval riadne uzamknuté oplotenie, hrubo mu nadával či ho fyzicky atakoval a v dôsledku násilného chovania žalovaného, ktorý je nebezpečný, hrozí tragédia. Lustráciou v registri Okresného súdu Trebišov zistil, že žalobca dňa 9.3.2023 podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smerujúci voči žalovanému s totožným obsahom a toto konanie doposiaľ

nebolo ukončené. Citoval § 159 a § 161 ods. 1, 2 CSP a poukázal na povinnosť skúmať existenciu neodstrániteľných nedostatkov konania, medzi ktoré patrí aj prekážka začatého konania. Uviedol, že na podklade návrhu žalobcu z 9.3.2023 v konaní vedenom pod sp.zn. 2C/15/2023 uznesením zo dňa 9.3.2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktoré však uznesením Krajského súdu v Košiciach 9Co/132/2023-316 zo dňa 4.7.2023 bolo zrušené a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom sa vykonávajú procesné úkony. Má za to, že vec vedená pod sp.zn. 2C/15/2023 tvorí prekážku skôr začatej veci pre konanie, ktoré je predmetom tohto sporu. Vzhľadom na uvedené konanie o oboch návrhoch zastavil. Poukázal ďalej aj na návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia ešte zo dňa 27.1.2023, tiež s totožným výrokom, ako i na ďalší návrh žalobcu z 27.9.2023 a vyslovil názor, že žalobca svojim konaním nespĺnil ani podmienku osvedčenia existencie naliehavej potreby neodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami sporu a s poukazom na čl. 5 Základných princípov CSP upriamil pozornosť i na možný zákaz zneužitia súkromného práva, keď konanie žalobcu môže byť rozporné s dobrými mravmi a mať šikanóznou povahu.

3. Krajský súd v Košiciach rozhodujúci o odvolaní žalobcu uznesením 3Co/160/2023-98 z 30.10.2023 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z 5.10.2023 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že konanie vedené pred Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 2C/15/2023 nemôže vo vzťahu k prejednávanej veci zakladať prekážku litispendencie, keďže obsahom aktuálneho návrhu sú aj skutky zo septembra a októbra 2023, ktorých sa mal dopustiť žalovaný a ktoré tak nemohli byť posudzované a zohľadňované v konaní 2C/15/2023.

4. Súd prvej inštancie ďalším uznesením 17C/66/2023-117 z 15.11.2023 (t.j. teraz preskúmaným rozhodnutím) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáha rozhodnutia, ktorým by súd odporcovi uložil povinnosť nevstupovať do rodinného domu súp. č. XXX, postavený na pozemku parcely reg. „C“, par. č. XXXX/X, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 249 m², parcela č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 231 m², parc. č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvoria o výmere 216 m², na pozemok registra „C“ parc. č. XXXX/X, druh pozemku záhrada o výmere 367 m², a na parc. č. XXXX, druh pozemku záhrada o výmere 457 m² nachádzajúci sa na ul. D. D. E., zapísaný na LV č. XXXX, kat. úz. D. E., obec D. E., L. I., vedenom Okresným úradom Michalovce, katastrálny odbor, zamietol a taktiež zamietol i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáha rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi povinnosť nepribližovať sa k osobe A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX D. E. na vzdialenosť menšiu ako 30 metrov s výnimkou priestorov súdu a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej, pričom odporcovi náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia ako i trov odvolacieho konania nepriznal.

5. Poukázal na to, že podľa žalobcu sa žalovaný od 18.10.2022, kedy nadobudol väčšinový podiel k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX v kat. území D. E. systematicky a opakovane dopúšťa voči nemu a členom jeho rodiny protiprávneho konania, keď popísal podľa neho nevhodné správanie sa žalovaného z dní 3.8.2023, 14.9.2023, 15.9.2023, 16.9.2023, 18.9.2023, 19.9.2023 a 4.10.2023.

6. Súd prvej inštancie ďalej upozornil na svoje predchádzajúce rozhodnutie z 5.10.2023, ktoré bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Košiciach 3Co/160/2023-98 z 30.10.2023. Mal za to, že návrh v prejednávanej veci je založený na odlišných skutkových okolnostiach ako v skôr začatom konaní, kde navrhovateľ neargumentoval i skutkami, ku ktorým malo dôjsť v septembri a októbri 2023. Poukázal na listinné dôkazy, ktoré mal k dispozícii a citoval § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a taktiež § 325 ods. 2 písm. e/, § 329 ods. 1, 2, § 330 a § 332 ods. 1 CSP a vymedzil podmienky, ktoré musia byť naplnené pre prípad vyhovenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol tiež, že účelom § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je eliminovať kontakt páchatel'a domáceho násillia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku s jeho obeťou. Popísal zistenia vyplývajúce z potvrdenia OR PZ v Michalovce, OO PZ Veľké Kapušany zo dňa 2.10.2023 a 4.10.2023 ako aj z lekárskej správy vyhotovenej dňa 4.10.2023. Na základe skutočností tvrdených navrhovateľom v návrhu a predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že v čase jeho rozhodovania neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Mal za to, že navrhovateľ neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, pričom za psychické a fyzické násillie požadovanej intenzity pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné považovať konfliktné vzťahy medzi stranami konania. Keďže ide o konanie z procesného hľadiska maximálne zrýchlené, postačuje pre vyhovenie návrhu osvedčenie skutočností odôvodňujúcich dočasnú úpravu pomerov účastníkov, avšak navrhovateľ

nepredložil také listinné dôkazy, ktoré by takúto skutočnosť hodnoverne osvedčovali. Z priloženej lekárskej správy nevyplýva, že odporca je dôvodne podozrivý z násillia na navrhovateľovi a z oznámení o priestupku je zrejmé iba oznámenie skutkových tvrdení podávajúcej osoby štátnemu orgánu, pričom prípadné protiprávne konanie odporcu je riešené v prebiehajúcim priestupkovom konaní (či konaniach) a v prípade preukázania viny je možné predpokladať, že odporca sa už nebude dopúšťať obťažujúceho správania voči navrhovateľovi. V situácii, kedy odporca je väčšinovým podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti nebolo preukázané tvrdenie, že jeho konaním bolo prispieť ku krádeži. Z hľadiska konania odporcu nemožno hovoriť o „fyzickom násillí“, ktoré by dosahovalo intenzitu vyžadujúcu pre nariadenie neodkladného opatrenia. Je zrejmé, že vzťahy strán sporu sú vážne narušené a rozvrátené, avšak táto skutočnosť nepostačuje pre vyhovieanie návrhu. Existujúci konfliktný vzťah neopodstatňuje nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP, keď samotný navrhovateľ v návrhu uviedol, že odporca mu robí „schválnosti“, kvôli čomu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v prvej časti zamietol. Pokračoval, že navrhovateľ neosvedčil, aby konaním odporcu bolo zasahované do jeho telesnej alebo duševnej integrity a takéto skutočnosti nevyplývajú ani z priloženej fotodokumentácie a nie je tak zrejmé, aby sa odporca správal voči navrhovateľovi agresívne. Navrhovateľove tvrdenia považoval len za jeho subjektívny predpoklad, ktorý sám o sebe bez prístúpenia ďalších okolností neopodstatňuje potrebu dočasnej úpravy právnych vzťahov strán. Podľa lekárskej správy je zrejmý iba popis poskytnutý navrhovateľom osvetľujúci z jeho pohľadu okolností, za ktorých malo dôjsť k jeho úrazu nohy a z týchto skutočností nevyplýva, aby sloboda pohybu odporcu mala byť až tak závažne obmedzená. Zhrnul teda, že nebol preukázaný stav bezprostredne hrozacej ujmy a nejde o situáciu vyžadujúcu si neodkladnú úpravu vzťahov o to viac, že takýto stav trvá minimálne od 18.10.2022, keď navyše už bol podaný návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, kde vo veci je vytyčený termín pojednávania na mesiac december 2023. Náhradu trov konania o neodkladnom opatrení úspešnému odporcovi nepriznal, keďže mu žiadne trovy ani nevznikli.

7. Uznesenie (v odvolaní nesprávne uvedené rozsudok) napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zmeniť a nariadiť neodkladné opatrenie v zmysle jeho návrhu. Nesúhlasil s dôvodmi, ktoré viedli konajúci súd k zamietnutiu návrhu, keď podľa jeho názoru osvedčil fyzické násillie, ktorého sa žalovaný voči nemu dopustil, a to oznámeniami o priestupkoch, či o spáchaní trestného činu ako aj lekárske správy. Predovšetkým poranenie achillovej šľachy spôsobené mu žalovaným je celkom zrejmé aj z RTG vyšetrenia a osvedčil tak existenciu naliehavej potreby neodkladnej úpravy vzťahov medzi stranami sporu. Zdôraznil, že žalovaný sa dopustil trestného činu voči nemu ako bratovi, čo nemožno bagatelizovať, keď už v minulosti žalovaný bol uznaný za vinného zo spáchania priestupku, ktorého sa voči nemu dopustil 25.9.2022. Aj v lekárskej správe zo dňa 4.10.2023 je doslova uvedené, že „brat úmyselne s oplotením pritlačil mu pravé predkolenie“. Fyzické násillie páchané voči nemu tak je osvedčené orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré prejednanie veci odstúpili na konanie o priestupkoch. Z toho vyplýva, že žalovaný je agresívnej povahy a ublížil mu na zdraví v jeho obydli a poškodzuje aj spoločný majetok. Takéto správanie nemožno zľahčovať a podceňovať obzvlášť preto, že takémuto konaniu prihliada aj jeho maloletý syn. Konajúca sudkyňa už v minulosti pritom neodkladné opatrenie v konaní 17C/3/2023 nevydala, hoci iný sudca toho istého súdu o nariadení neodkladného opatrenia rozhodol pod č. 2C/15/2023. Protiprávne konanie žalovaného, ktorého sa dopustil 4.10.2023 je teda osvedčené podaním trestného oznámenia a následnými návštevami lekára. Zaoberal sa definíciou násillia, a to aj v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR.

8. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnuté uznesenie vo výrokoch I. a II. potvrdiť ako vecne správne a priznať mu náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania. Uznal, že so žalobcom sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností vedených na LV č. XXXX v kat. území D. E., pričom žalobca má výšku podielu 1/4 z celku a on 3/4 z celku. Uviedol, že žalobca býva v dome súp. č. 587 vo Veľkých Kapušanoch, avšak tam býva sám a dom neobýva ani jeho maloletý syn ani družka, ktorí bývajú v trojizbovom byte v Kráľovskom Chlmcí. V spornej nehnuteľnosti v minulosti bývala matka strán sporu F. C., a to spoločne so žalobcom až do 25.9.2022, kedy ju tento fyzicky napadol, kvôli čomu ho matka vtedy telefonicky kontaktovala a žiadala ho o pomoc. Na mieste preverovania tejto skutočnosti v tento deň pred očami polície žalobca pristúpil k jeho manželke a sotil do nej a chcel ju udrieť, na čo on zakročil a dal mu jednu facku, keď vo výsledku žalobca v dôsledku svojho násillného správania sa bol vykázaný políciou na 14 dní z uvedeného rodinného domu. Je zaujímavé, že o týchto skutočnostiach sa žalobca nezmieňuje. Následne ho matka požiadala o ochranu a myslela si, že po prevedení svojho polovičného podielu na rodinnom dome na neho už jej dá žalobca pokoj, kvôli čomu bola vypracovaná darovacia zmluva zo dňa 30.9.2022. Odo dňa 25.9.2022, od svojho vykážania

z domu žalobca vymýšľa rôzne spôsoby, akým by ho vylúčil z užívania spoločnej nehnuteľnosti, kde je menšinovým spoluvlastníkom a bráni mu v prístupe do nehnuteľnosti, a to aj v situácii, kedy 8.11.2022 chcel z domu vyzdvihnúť osobné veci matky. Je zrejmé, že žalobca zneužíva vlastnícke právo, čo nemôže požívať právnu ochranu. Vo výsledku i matka strán je často donútená opustiť rodinný dom a bývať u svojej sestry, nakoľko situáciu psychicky nezvláda. V konaní vedenom pred Okresným súdom Trebišov 2C/15/2023 matka strán sporu dňa 12.12.2023 bola vypočutá a okrem iného potvrdila násilné správanie žalobcu voči nej i to, že jej bráni v bývaní v nehnuteľnostiach, v ktorých strávila vyše 40 rokov. Poprel viaceré spôsoby správania, ktorého sa mal podľa žalobcu dopustiť a trval na tom, že žalobca nepredložil ani jeden dôkaz o spáchaní trestného činu alebo priestupku z jeho strany. Výslovne poprel, aby žalobcovi spôsobil zranenie achillovej šľachy, nakoľko o spornom incidente existuje kamerový záznam a on sa žalobcu ani nedotkol. O účelovom konaní žalobcu svedčí i skutočnosť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podal už tretíkrát. Stručne zhrnul celkový postup žalobcu, z ktorého podľa neho je evidentné účelové konanie v snahe vytvárať nepodložené podmienky na jeho vylúčenie ako väčšinového spoluvlastníka, zo spoločných nehnuteľností.

9. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania, postupom podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v konečnom dôsledku možno považovať za správne, nakoľko vychádza zo správnych skutkových zistení aj zo správneho právneho posúdenia veci.

11. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby
e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

13. Zmyslom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov, pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o vydanie žiada, tak v rámci ústavných a zákonných pravidiel aj tomu, voči komu predbežné opatrenie smeruje. Ochrana toho, proti komu má navrhované predbežné opatrenie smerovať, však nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany, teda toho, kto o vydanie predbežného opatrenia žiada. Aj na vydanie neodkladného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, rozhodnutie musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle.

14. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí však byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti), pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo, ani jemu zodpovedajúca povinnosť, nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

15. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) a h) preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že

osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia sa v prípadoch podľa § 325 ods. 2 písm. e) a h) C.s.p. preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

16. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) a h) C.s.p. je veľmi aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia. V jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku ich uplatnenia - zákazu vstupovania násilnej osoby a zákazu približovania sa - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana vo vzťahu k násilnej osobe.

17. Násilie je možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe, alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu a pod.

18. Násilie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Neodmysliteľnou kategóriou násilia teda je bolesť. Násilie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatela násilia nad svojou obeťou.

19. Vyššie uvedený výklad z povahy veci je aplikovateľný pri nariadení neodkladného opatrenia len vtedy, ak existuje potreba upraviť právne vzťahy strán sporu skutočne bezodkladne a bezprostredne. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov v seba zahŕňa aj prvky naliehavosti a nevyhnutnosti. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery strán je vždy otázkou voľnej úvahy súdu. Súd musí vždy skúmať aj otázku osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Vzhľadom na vývoj sporu a dĺžku trvania nezhôd medzi strany sporu majúcimi počiatok v dobe, kedy žalovaný darovaním od matky získal v súhrne 3/4 podiel k celku k sporným nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX v kat. území D. E. (viď i tvrdenie žalobcu obsiahnuté v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z 5.10.2023) sa odvolací súd stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, že žalobcom navrhnutý spôsob riešenia nezhôd so žalovaným cestou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je najvhodnejší a nenapĺňa požiadavku „bezodkladnosti“.

20. Žalobca sa okrem iného domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť nevstupovať do rodinného domu súp. č. 587 a na parcely zapísané na LV č. XXXX v kat. území D. E., ktorý návrh sa obsahovo približoval neodkladnému opatreniu upravenému v § 325 ods. 2 písm. e) CSP. Podľa názoru odvolacieho súdu však citované ustanovenie na vec priamo aplikovateľné so všetkými dôsledkami nebolo (§ 328 ods. 2 CSP veta druhá). Účelom inštitútu v zmysle § 325 ods. 2 písm. e) CSP je eliminovať konflikt páchatela domáceho násilia alebo osoby dôvodne podozrivej z takéhoto skutku a jeho obeťou. Zo znenia citovaného ust. je zrejmé, že dotknuté osoby (páchatel' a obeť) zdieľajú spoločnú domácnosť, resp. im inak obom svedčí právo užívať spoločnú domácnosť – obydlie. O takýto prípad nešlo a ani nejde, keď ani žalobca netvrdí, že žalovaný pravidelne má právo dom užívať a naopak udáva, že dom predstavuje výlučne jeho obydlie, je nedotknuteľné a žalovaný bez jeho súhlasu doň vstúpiť nesmie. Nie je tak úplne naplnená hypotéza právnej normy („nevstupovala dočasne“), čo však neznamená, že predmetný návrh nemohol byť podaný (§ 325 ods. 2 CSP – „neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä...“).

21. Niet pochybností o tom, že strany sporu sú spoluvlastníkmi nehnuteľností (rodinného domu a pozemkov) zapísaných na LV č. XXXX v kat. území D. E., pričom na podklade darovacej zmluvy z 30.9.2022 žalovanému k nim patrí spoluvlastnícky podiel spolu v rozsahu 3/4 a žalobcovi v rozsahu 1/4.

22. Pri nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia by musel mať súd za osvedčené dôvodné podozrenie z násilia na žalobcovi, ktorého v tomto smere zaťažovalo dôkazné bremeno. Súčasne žalobca musel dosvedčiť, že jeho osobná integrita vykazuje znaky fyzického alebo psychického násilia. Pri neodkladnom opatrení sa uplatňuje skrátený a zjednodušený procesný postup neumožňujúci v záujme rýchlosti a efektívnosti konania vykonávať rozsiahlejšie dokazovanie. Žalobca na podporu svojich návrhov predkladal okrem iného potvrdenia o prijatí oznámení o priestupkoch či prečinoch, ako aj lekárske správy, v zmysle ktorých podľa jeho vyjadrení sa mal žalovaný dopustiť protiprávných konaní, v čase rozhodovania súdu prvej inštancie však pri týchto absentovalo relevantné rozhodnutie o (preukázanej) vine žalovaného. Tento naopak argumentuje tým, že práve žalobca dňa 25.9.2022 fyzicky napadol matku strán sporu F. C., ktorú on musel brániť a matke je naďalej zamedzované v užívaní nehnuteľností, ktoré dovtedy užívala a ku ktorým by jej rád zriadil i právo doživotného bývania, s čím

však žalobca nesúhlasí. Žalovaný sa odvoláva i na výpoveď F. C. realizovanú v konaní 2C/15/2023 Okresného súdu Trebišov zo dňa 12.12.2023, ktorá má podporovať jeho verziu sporných udalostí.

23. Je zjavné, že medzi stranami sporu (ako spoluvlastníkmi nehnuteľnosti) existujú vážne rozpory a nezhody, ktoré sú v existujúcej a dostupnej dôkaznej situácii len ťažko riešiteľné jednostranne v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a je nanajvýš žiadúce, aby strany sporu konflikty riešili zmierlivo, vychádzajúc z ustanovení Občianskeho zákonníka o užívaní nehnuteľností nachádzajúcich sa v spoluvlastníckom režime, berúc do úvahy korektív dobrých mravov. Ak ďalšie trvanie spoluvlastníckeho vzťahu možné nie je, je na mieste prikročiť ku zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva, ktoré nakoniec už prebieha v konaní Okresného súdu Trebišov pod sp. zn. 2C/40/2023, kde pojednávanie je nariadenie na deň 16.1.2024.

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je preskúmané rozhodnutie o zamietnutí návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia vecne správne.

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

28. Keďže žalovaný zastúpený advokátom žiadal priznať pri prvom úkone nárok na náhradu trov celého konania a v tomto dosiahol úspech, bol mu priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom v prvoinštančnom konaní mu trovy nevznikli.

29. Žalobca po rozhodnutí súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaním z 29.11.2023 namietal zaujatosť konajúcej sudkyne JUDr. Renaty Ďurkovej a žiadal ju vylúčiť z rozhodovania predmetnej veci. Dôvodom je podľa neho preukázateľná existencia predchádzajúcich pracovnoprávných vzťahov tejto sudkyne u zamestnávateľa, kde vykonávala právnu prax advokátskeho koncipienta a týmto bol advokát JUDr. Ján Kizivat, pričom žalovaného zastupuje vo všetkých súdnych a iných konaniach JUDr. Ľuboš Kizivat, ktorý je synom JUDr. Jána Kizivata. Tieto skutočnosti vyplývajú zo životopisu sudkyne a o dôvodoch zaujatosti sa dozvedel v zákonnej lehote z príslušného internetového portálu. Sudkyňa pritom mala zapožičané súdne spisy okresného súdu, kde v iných veciach žalovaný bol zastúpený synom JUDr. Jána Kizivata. Vytkol konajúcej sudkyňi, že nevydala neodkladné opatrenie už 27. januára 2023 pod č. 17C/3/2023. Je zaujímavou zhodou okolností, že všetky neodkladné opatrenia, ktoré podával na Okresnom súde Trebišov sa dostali na rozhodovanie práve sudkyňi JUDr. Renate Ďurkovej, čo u neho vyvoláva podozrenie z manipulácie so súdnymi spismi a je dôvodné podozrenie na korupčné správanie. Poukázal i na skutočnosť, že v minulosti JUDr. Renata Ďurková konanie o jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavila a neskôr krajský súd jej nezákonné rozhodnutie zrušil.

30. JUDr. Renata Ďurková vo vyjadrení k uplatnenej námietke zaujatosti z 5.12.2023 uviedla, že strany sporu nepozná a necíti sa byť zaujatá. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu o jej vzťahu k zástupcovi žalovaného poukázala na to, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia JUDr. Ľuboš Kizivat nevystupuje, a to ani ako strana sporu, ani ako zástupca žalovaného. Ohradila sa voči tvrdeniam o podozrení vo veci pridelovania súdnych spisov a o možnom korupčnom správaní. Tvrdenia žalobcu označila za nepodložené a nepreukázané, pričom prácu sudcu vykonáva čestne, svedomite a zodpovedne.

31. Podľa § 49 ods. 1 CSP sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

32. Podľa § 49 ods. 3 CSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

33. Sudca musí byť nestranný, ak má byť jeho rozhodnutie považované za spravodlivé, pričom jeho nestrannosť nesmie byť ohrozená a spochybnená. Sudca nesmie byť ani zaujatý, pretože zaujatosť

ho vylučuje z prejednávania a rozhodovania veci. Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu. Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný je dôležité stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť, ale toto samo o sebe nie je rozhodujúce. Určujúce je to, či takáto obava môže byť považovaná objektívne za oprávnenú. Subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam, že sudca určitým nie nezaujatým vzťahom k veci, k stranám, či ich zástupcom disponuje.

34. Podstatnou okolnosťou vylučujúcou zákonnú sudkyňu z rozhodovania veci podľa žalobcu je fakt, že JUDr. Renata Ďurková vykonávala v minulosti prax advokátskeho koncipienta u A. A. E., ktorý je otcom podľa žalobcu JUDr. Ľuboša Kizivata, ktorý žalovaného zastupuje v iných právnych veciach. Faktom je, že A. M. E. zastupuje žalovaného teraz už aj v prejednávanej veci (viď plnú moc z 21.12.2023).

35. Dôvodom vylúčenia z prejednávania a rozhodovania sporu môže byť aj pomer sudcu k zástupcovi strany. Dôvodom pre vylúčenie sudcu však bez ďalšieho nie je okolnosť, že sa sudca pozná s advokátom, ktorý stranu zastupuje. Ak ide o kolegiálny vzťah zotrvávajúci v profesionálno-spoločenskej rovine, tento nie je spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti sudcu.

36. Zákonná sudkyňa JUDr. Renata Ďurková uviedla, že v období od 18.2.2008 do 31.8.2009 (t.j. viac ako pred 14 rokmi) pracovala ako advokátska koncipientka v advokátskej kancelárii JUDr. Jána Kizivata. Samotná táto skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu nemôže vyvolať pochybnosti o nestrannosti konajúcej sudkyne. A. A. E. nie je totožný s aktuálnym zástupcom žalovaného a ani prípadné rodinné väzby medzi JUDr. Jánom Kizivatom a JUDr. Ľubošom Kizivatom, s prihliadnutím na charakter niekdajšieho pôsobenia sudkyne v advokátskej kancelárii, bez preukázania iných relevantných skutočností nespochybňuje nestrannosť sudkyne. Nakoľko inak sa výhrady žalobcu týkajú už len procesného postupu sudkyne, či jej rozhodovacej činnosti rozhodol odvolací súd, že sudkyňa JUDr. Renata Ďurková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).